

OLGU SUNUMU / CASE REPORT

doi: 10.17986/blm.2016323757

Adli Rapor İstenen Olguda Manyetik Rezonans Görüntüleme ile Kas Kesisinin Tespiti

Detection of Muscle Injury in A Case Evaluated for Judicial Report

Hülya Güler¹, Ahsen Kaya¹, Orhan Meral², Mehmet Argın³

¹Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

³Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalı, İzmir

Özet

Kesici-delici alet yaralanmalarında, yara özellikleri ayrıntılı tanımlanmadan yaranın suture edildiği olgularla pratikte karşılaşılmakta ve bu gibi durumlarda adli raporun düzenlenmesinde sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu olgu sunumunda, Anabilim Dalımızdan adli raporunun düzenlenmesi istenilen, dış merkezde yara özellikleri iyi tanımlanmamış bir olguda çekilen Manyetik Rezonans Görüntüleme (MRG) tetkikinde kas kesisini gösteren bulgular saptanması nedeniyle, adli tıbbi açıdan MRG tetkikinin önemini ortaya koymak amaçlanmıştır. Yaralanma tarihinden yaklaşık 2,5 ay sonra Anabilim Dalımıza gönderilen 21 yaşındaki erkek olgunun dış merkez evrakında kas kesisi olup olmadığının belirlenmesi nedeniyle yaranın "basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif olup olmadığı" hakkında karar verilemedi. Ortopedi ve Travmatoloji konsültasyonu istenmesi sonrasında çekirilen MRG ile kas yaralanmasının varlığı gösterildi ve olgunun raporu buna göre düzenlendi. MRG, yara özelliklerinin belirlenmesi açısından faydalı bir tetkik olmasına rağmen maliyeti göz önüne alındığında bu durum, olguyu ilk gören hekimin yara özelliklerini ayrıntılı ve usulüne uygun olarak tanımlamasının adli rapor yazımındaki önemini bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adli tıp; Yara özellikleri; Yara iyileşmesi; Manyetik rezonans görüntüleme.

Abstract

Cases where stab wounds are sutured with no detailed description of the wound features are common in practice and therefore problems regarding judicial reports arise in such cases. In this case report, it was aimed to point out the importance of Magnetic Resonance Imaging (MRI) in terms of medicolegal evaluation due to its employment in a case evaluated for judicial report where wound characteristics were poorly described at an outside center and muscle injury findings were noted on MRI. Male patient aged 21 was sent for evaluation approximately 2.5 months after injury, due to lack of information on muscle injury, conclusion on whether the injury was "treatable with simple medical intervention or not" could not be reached. An MRI scan following Orthopedics & Traumatology consultation revealed muscle injury and the judicial report was prepared accordingly. Although MRI is a useful tool in detection of the wound characteristics, when its cost is considered, it becomes evident that detailed and accurate description of the wound features by the first physician examining the case is crucial for judicial report process.

Keywords: Forensic Medicine; Wound Characteristics; Wound Healing; Magnetic Resonance Imaging.

1. Giriş

Adli olguların muayenesi sırasında yaraların uygun bir şekilde tanımlanması, olgu hakkında yazılan raporun tıbbi ve hukuki açıdan anlaşılabilirliği ve güvenilirliği için çok önemlidir (1-5). Yaraların ne tür bir travma ya da aletle oluştuğu, vücudun neresinde, kaç adet yara olduğu

ve her birinin niteliği, kişide oluşan hasar ve yaralanma ağırlığının ne olduğu gibi soruları yanıtlayacak biçimde yaraların tarif edilmesi, olayın nasıl meydana geldiği ve orijininin aydınlatılması bakımından gereklidir (1-5).

Muayene sırasında kesici-delici aletle oluşmuş bir yarayı tarif ederken yaranın lokalizasyonu, boyu, genişliği, derinliği, yara kenar ve açığı özellikleri, cilt-cilt altı doku hasarı açısından bilgi verilmesi ve bu bilgilerin hasta muayene formuna kaydedilmesi, adli-tıbbi raporlamada önem taşıyan bilgilerdir (1,5). Yaranın tanımı yapılmaksızın tedavisinin yapılması sonucunda yara özelliklerinin değişeceği ve yara ile ilgili bilgilerin kaybolacağı akıldan çıkarılmamalıdır (1,2,4,5).

Sorumlu Yazar: Hülya Güler

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir

E-posta: drhulyaguler@yahoo.com

**Bu çalışma 4-6 Haziran 2015 tarihlerinde Isparta'da düzenlenen*

XII. Adli Bilimler Kongresi'nde poster bildiri olarak sunulmuştur.

Geliş: 20.08.2015 Düzeltme: 25.11.2015 Kabul: 02.12.2015

Kesici-delici alet yaralanmalarında, yara özellikleri ayrıntılı tanımlanmadan, özellikle kas yaralanması olup olmadığı tespit edilmeden yaranın suture edildiği olgularla karşılaşmaktadır. Bu gibi durumlarda adli rapor düzenlerken yaralanmanın basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif olup olmadığı konusunda sorunlar ortaya çıkabilmektedir.

Olgumuzda; yaralanma sonrası yara özellikleri iyi tanımlanmamış kişi hakkında adli rapor istenmektedir. Olgumuzda, istenen hususta rapor düzenlenebilmesi için kas kesisinin ve kesinin büyüklüğünün saptanmasına gerek duyulmuştur. Çekilen Manyetik Rezonans Görüntüleme (MRG) tetkikinde kas kesisini gösteren bulgular saptanması nedeniyle, adli tıbbi açıdan MRG tetkikinin önemini ortaya koymak amaçlanmıştır.

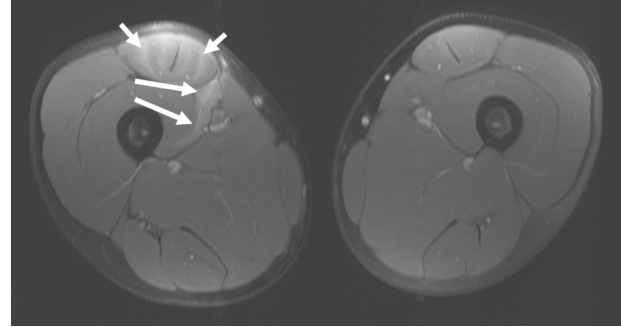
2. Olgu

Anabilim Dalımızdan adli rapor düzenlenmesi istenen ve yaklaşık 2,5 ay önce darp ve kesici-delici alet ile yaralanan 21 yaşındaki erkek olgunun yapılan muayenesinde; sağ uyluk orta 1/3 medialde ve sol uyluk orta 1/3 lateralde 1'er cm'lik lineer seyirli ciltten açık renkte skar dokuları tespit edildi. Yara iyileşmesi nedeniyle diğer yara özellikleri tanımlanamadı.

Dış merkezde düzenlenen olay tarihli genel adli muayene raporunun fotokopisi incelendiğinde; genel durumunun orta, şuurunun açık, koopere olduğu, arteriyel tansiyonun 130/70 mmHg, akciğer ve kalp seslerinin doğal, batının serbest olarak tespit edildiği, her iki göz çevresinde, her iki yanakta ve alın sağ yanda yüzeysel sıyrık ve ekimozlar, boyun çevresinde muhtelif sayıda sıyrık ve çizikler, sol omuz arkasında ve kolda ekimoz, bel bölgesinin her iki yanında ekimoz, sağ dirsekte sıyrık saptandığı görüldü. Ayrıca evrakta; sağ uyluk iç yüzde açıklığı yaklaşık 1,5 cm ve derinliği 5 cm, sol uyluk yan kenar arka yüzde ise açıklığı yaklaşık 1 cm ve derinliği 3 cm olarak belirtilen kesici-delici alet yarası olduğu, başka bir patoloji saptanmadığı, çekilen grafilerin normal olduğu, acil cerrahi patoloji saptanmadığı yazılıdır.

Anabilim Dalımızdaki muayenesinde; aradan geçen yaklaşık 2,5 aylık bir zamana bağlı olarak yaraların iyileşmesi nedeniyle, yara özelliklerinin kaybolduğu görüldü. İncelenen evrakta kesici-delici alet yaralarının derinliği belirtilmiş olmakla birlikte, cilt altındaki seyri ile ilgili bir bilgi bulunmadığından, yaralanmanın "basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif olup olmadığı" hakkında karar verilemedi. Kas yaralanması olup olmadığının açıklığa kavuşturulması için Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı'ndan konsültasyon istendi. Konsültasyon sonucu ile birlikte gelen ve olay tarihinden 11 hafta sonra çekirilen MRG tetkikinde, sağ uyluktaki

kesici-delici alet yarasının kasa penetre olduğu saptandığından, yaralanmanın basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif olmadığı kararına varıldı. Olguya ait MRG bulguları Resim 1'de gösterildi.

Resim 1. T2 ağırlıklı aksiyel plan MRG: Sağ uylukta vastus medialis kasının medial fasyası boyunca bir trase şeklinde izlenen sinyal artışı (büyük oklar) olgunun öyküsündeki penetran travmaya sekonder olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca rektus femoris kasında ödem ile uyumlu T2 sinyal artışı (küçük oklar) izlenmiştir. Sol uylukta kas yaralanması saptanmamıştır.

3. Tartışma

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar" başlıklı ikinci bölümünde; kasten yaralama fiilleri ile ilgili 86. maddenin 2. fıkrasında "Kasten yaralama fiilinin kişi üzerindeki etkisinin basit bir tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde hafif olması halinde, mağdurun şikayeti üzerine dört aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükümlenir" denilmiştir (6). Adli bir olgunun kati raporu düzenlenirken kullanılan "Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Yaralama Suçlarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi" kılavuzunda da bir yaralanmanın basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif olması ya da olmaması durumu vücudun bölümlerine göre ayrı ayrı belirtilmiştir (7). Buna göre, "Fasia ve kas dokuyu ilgilendiren tüm penetran yaralanmalar basit bir tıbbi müdahale ile giderilemez." olarak belirtilmiş ve açıklama olarak da "Klinik bulgular net tanımlama içermiyor ise, vücut bölgesinin yapısı itibarıyla tarif edilen yara derinliği baz alınmalıdır." denilmiştir (7). Ancak uygulamada, bu derinliğin ne kadar olması gerektiği konusunda tartışmalar yaşanmaktadır. Sunulan olguda, "sağ uyluktaki yara derinliğinin 5 cm olup kasa nafiz olduğu, sol uyluktaki yara derinliğinin ise 3 cm olup kasa nafiz olmadığı" çekilen MRG'de saptanmıştır. Kılavuzda vücut bölgesinin yapısı itibarıyla değerlendirme önerilmiş olup, herkesin vücut yapısı (şişman, zayıf ya da cilt-cilt altı doku kalınlığı ile kas doku-

sunun yapısal özellikleri) farklılık gösterebileceğinden, derinlik konusunda net bir yargıya varılmaması olağan karşılanmakla birlikte, bu durum aynı kişideki yara derinliğinin farklı bilirkişilerce farklı değerlendirilebileceğini akla getirmektedir. Neticede bu da farklı raporların çıkmasına ve yargılamanın farklı yapılmasına kadar gidebilecek bir konu olarak düşünülmektedir. Bu nedenle, travmaya uğramış bir olgudaki lezyonların, ilk gören hekim tarafından ayrıntılı ve anlaşılır şekilde tanımlanması ve kaydedilmesi çok önemlidir (2-5). Ayrıca, aradan geçen zamanla yara iyileşmesi söz konusu olacağından yara özellikleri kaybolacak ve yara ile ilgili ilk bulgularının kaydedildiği tıbbi evrak, yaralanmanın değerlendirilmesinde ve adli raporun hazırlanmasında önemli bir kaynak olacaktır (2,4,5).

Teknolojideki ilerlemelere bağlı olarak kas-iskelet sisteminin görüntülenmesi hızla gelişmiş; böylece kemik ve yumuşak doku lezyonlarının tanı ve tedavisinde önemli adımlar atılmıştır (8). Vücudumuzun büyük bir kısmı, moleküler yapısında ağırlıklı olarak hidrojen atomları bulunan yağ ve sudan oluşmakta olduğundan ve MRG tetkiki de hidrojen atomlarının güçlü bir manyetik alan içerisinde radyofrekans dalgaları ile uyarılıp titreştirilmesinden elde olunan sinyallerin görüntüye dönüştürüldüğü önemli bir radyolojik görüntüleme tekniğidir (9,10). Ayrıca MRG'nin iyonizan radyasyon temelinde çalışmaması, bu nedenle de aynı hastada defalarca inceleme yapma olanağı sağlaması, pediatrik olgularda ve hamilelerde güvenle kullanılabilmesi avantajları arasındadır (8-10). Yüksek yumuşak doku kontrastı oluşturması özelliğiyle ise, kemik dokudaki hasarla birlikte yumuşak doku hasarlarını da ortaya koyarak, bunların akut ya da kronik olup olmadığı hakkında da bilgi verebilmektedir (8). Sayılan tüm bu avantajlarına rağmen MRG tetkiki, ülkemiz şartları için halen yüksek maliyetli bir tetkiktir.

Sunulan bu olguda MRG aracılığıyla kas kesisinin tespit edilmesi; MRG'nin bu konuda tanı açısından faydalı olabileceğini göstermektedir. Ayrıca, adli olguyu ilk gören hekimin yara özelliklerini usulüne uygun ve ayrıntılı olarak tanımlamasının, işgücü, maliyet ve zaman kaybını önlemekle birlikte adli sürecin sağlıklı yürümesi adına adli raporun hazırlanmasındaki önemini de ortaya çıkarmıştır.

Kaynaklar

1. Ekizoğlu O, Arıcan N. Yaralar. Klinik Gelişim Dergisi Adli Tıp Özel Sayısı, 2009;22:33-43.
2. Çolak B. Toraks travmasının adli yönü. TTD Toraks Cerrahisi Bülteni, 2010;1(1):1-11.
3. Balcı Y, Eryürük M. Adli raporların hazırlanmasında temel kurallar, kavramlar; hukuki ve tıbbi açıdan hekim sorumluluğu. Klinik Gelişim Dergisi, 2003;4:48-55.
4. Şener MT, Set T. Mekanik travmatik yaraların adli raporlarda tanımlanması: Tıbbi ve hukuki önemi. Smyrna Tıp Dergisi, 2013;2:56-9.
5. Zeyfeoğlu Y, Uluçay T, Yavuz MS, Aşıröz M. Adli tıbbi uygulamalarda hatalı tanımlama, yanlış karar: Olgu sunumu. Ulus Travma Acil Cerrahi Derg, 2010;16(2):185-8.
6. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu. 12 Ekim 2004 tarihli 25611 Sayılı Resmî Gazete, Tertip: 5, Cilt: 43, Ankara. (<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf>). [Erişim Tarihi: 14.08.2015].
7. Editörler: Güzel S, Balcı Y, Çetin G. Güncelleme editörleri: Gündoğmuş ÜN, Balcı Y, Akın HM. Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanan yaralama suçlarının adli tıp açısından değerlendirilmesi. Düzenlenme Tarihi Eylül 2005, Güncellenme Tarihi Haziran 2013. (<http://www.atk.gov.tr/pdf/tckyaralama.pdf>). [Erişim Tarihi: 19.05.2015].
8. Sanal HT. Kas iskelet sisteminin değerlendirilmesinde radyolojik görüntüleme yöntemleri. TOTBİD Dergisi, 2013;12(1):1-6. doi: 10.5606/totbid.dergisi.2013.01
9. Oyar O. Magnetik rezonans görüntüleme (Mrg)'nin klinik uygulamaları ve endikasyonları. Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 2008;5(2):31-40.
10. Herek D, Karabulut N. Manyetik rezonans görüntüleme. TTD Toraks Cerrahisi Bülteni, 2010;1(3):214-22.